

МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ – ІНТЕЛЕКТУАЛЬНЕ ЯДРО ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ

Моделювання – це інтелектуальне ядро нових інформаційно-комунікаційних технологій, які формують інформаційне суспільство та, зокрема, інформаційну економіку; системотвірна підсистема економічної кібернетики.

Саме такою стала основна теза та головний висновок Першої національної науково-методичної конференції «Економіко-математичне моделювання», яка відбулась протягом 30 вересня – 1 жовтня в стінах КНЕУ. Конференція присвячена 110-річчю ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» та 50-річчю кафедри економіко-математичного моделювання КНЕУ.

Організатором виступив ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»; співорганізаторами: Запорізький національний університет; Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Львівський національний університет імені Івана Франка; Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця.

У роботі конференції взяли участь більше сотні науковців та фахівців із різних вищих навчальних закладів та наукових установ України.

Серед учасників конференції: 37 докторів наук, 86 кандидатів наук, 31 докторант та аспірант, здобувач, 6 студентів. На конференцію була заявлена 151 доповідь з України та зарубіжжя. Представлені всі регіони України, провідні ВНЗ низки міст, зокрема, Національний університет «Кієво-Могилянська академія», Чернівецький національний економічний університет імені Юрія Федьковича, Національний університет водного господарства та природокористування, Запорізький національний університет; Сумський державний університет, Донецький національний університет (м. Вінниця) тощо.

Конференція організована колективом кафедри економіко-математичного моделювання на сучасному високому європейському рівні, проведена за активного сприяння ректорату, колективу ФІСІТ та низки підрозділів КНЕУ.

Уперше практично втілено ідею, яка протягом тривалого часу висловлювалась науковцями цієї сфери із різних регіонів України щодо актуальності створення єдиного національного простору з математичного моделювання в економіці, а також науково-методичного простору та координації діяльності науковців, представників реального сектора економіки та освітянських закладів.

Отже, розбудова комунікаційної платформи економіко-математичного моделювання в Україні у вигляді робочого майданчика, зокрема, започаткованої нашим університетом у формі національної конференції, завершила важливий етап накопичення досвіду та «визрівання» нової метануки, якою є, на нашу думку, математичне моделювання.

Конференція об'єднала однодумців у

царині моделювання економічних систем, процесів, явищ. Тематика тез доповідей свідчить, що в Україні розвиваються не лише існуючі наукові школи, але й формуються нові у цій сфері.

Статус наукової конференції зумовлений нагальною потребою теоретичного узагальнення величезного наукового досвіду з розробки і впровадження модельно-інтелектуальних технологій в економіці, набуття моделюванням стратегічного статусу сучасної науки, стрімкою трансформацією парадигми управління синергетичними самоорганізованими економічними системами від автоматизації та оптимізації до добування знань на базі гібридних нейро-нечітких моделей, системної динаміки, технологій Big Data, Data Mining, машинного навчання, розпізнавання образів тощо.

Про масштабність конференції свідчить високий рівень представництва її учасників: науковців, доповідачів, експертів, представ-

фесорів – це широко відомі в Україні вчені в сфері економіко-математичного моделювання.

Багато вчених змогли виступити на секційних засіданнях, де обговорювались такі питання:

- теоретичні засади економіко-математичного моделювання. Мережеві системи;
- синергетика та нелінійні моделі економічної динаміки;
- моделювання ризиків у системі економічної безпеки;
- нейро-нечіткі технології моделювання в економіці;
- економічні моделі та методи в аналізі, прогнозуванні, обґрунтуванні рішень;
- когнітивні та імітаційні моделі соціально-економічних систем;
- прикладні проблеми економіко-математичного моделювання;
- інформаційно-аналітичні системи в економіці.

Ректор КНЕУ академік АПН України А. Ф. Павленко звертається з привітанням до учасників конференції

ників бізнесу, викладачів. Провідні наукові школи з економіко-математичного моделювання були представлені на конференції на рівні професорів та завідувачів кафедр економічної кібернетики, моделювання, прогнозування тощо з усіх регіонів України.

На пленарному засіданні конференції з доповідями виступили 12 докторів наук, про-

Так, зокрема, зі своїми ідеями на секції «Моделювання ризиків у системі економічної безпеки» виступила наймолодший за віком доктор економічних наук в Україні зі спеціальності 08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні системи в економіці, завідувач кафедри економічної кібернетики Сумського державного університету О. В. Кузьменко, а на секції «Економічні моделі та методи в аналізі, прогнозуванні, обґрунтуванні рішень» виступила з доповіддю наймолодший за віком в Україні кандидат економічних наук зі спеціальності 08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні системи в економіці; ст. викладач кафедри економіко-математичного моделювання КНЕУ Т. Л. Кмитюк.

З привітанням до учасників конференції звернувся ректор КНЕУ академік Анатолій Федорович Павленко та декан факультету інформаційних систем і технологій КНЕУ Сергій Сергійович Ващаєв.

Член-кор. НАН України, д.е.н., професор М. І. Скрипниченко доповідає на пленарному засіданні конференції

На адресу конференції надійшли численні вітання від вчених, відомих не лише в Україні, але й за її межами.

У виступі ректора КНЕУ академіка А. Ф. Павленка було сказано про стрімку актуалізацію економіко-математичного моделювання та окреслено основні етапи формування цього напрямку. Зокрема, зазначено, що серед вчених, котрі зробили значний внесок у розвиток економіко-математичного моделювання, були і представники КНЕУ – відомі у світі науковці. Протягом 14 років (з 1913 по 1926 рр.) тут працював всесвітньо відомий вчений Євген Слуцький, котрий зробив значний внесок у розвиток економічної науки загалом, і, зокрема, у математичне моделювання економіки.

Потреби теорії і практики зумовили те, що в 1966 р. в нашому університеті була створена кафедра математичних методів у плануванні (її керівником став Л. Л. Терехов). З часом кафедра була перейменована в кафедру економіко-математичного моделювання.

Важливим етапом у розвитку економіко-математичного моделювання стало видання підручника проф. Л. Л. Терехова «Економіко-математичні методи» – першого у цій сфері на теренах колишнього СРСР. У КНЕУ в сфері економіко-математичного моделювання зі словом «вперше» видано низку підручників та навчальних посібників, зокрема, з економіки, ризикології, моделювання економіки, теорії інтелектуальних систем у прийнятті управлінських рішень тощо.

Естафету підхопили нові покоління вчених. На базі кафедри економіко-математичного моделювання створена наукова школа «Моделювання та ризикологія в економіці», яка вже майже два десятиліття активно розвивається, «запалюючи» все нові зірки молодих вчених та послідовників.

Конференція наочно продемонструвала високу культуру спілкування науковців, особливо відчутну доброзичливу атмосферу відвертого конструктивного діалогу однодумців та єдність, взаємоповагу і толерантність вчених, що представляють кібернетичні осередки України за регіонами, сферами діяльності, науковими школами та розмаїттям застосовуваного математичного інструментарію.

У невеликій статті неможливо передати всі враження від перебігу конференції, поділитися кращими виступами, думками, новими ідеями, які прозвучали на пленарному засіданні та на секціях.

Організатори висловлюють щире вдячність всім, хто долучився до організації і проведення конференції, а також її учасникам.

Сподіваємось на подальшу плідну співпрацю і розвиток економіко-математичного моделювання на підґрунті нових методологічних підходів, сучасного інструментарію, математичних методів та новітніх інформаційних технологій. Щиро бажаємо всім нам успіхів.

В. В. Вітлінський, завідувач кафедри ЕММ, д.е.н., професор
О. С. Катуніна, доцент кафедри ЕММ, к.е.н., доцент